



8 ΤΑ ΝΕΑ ΚΥΚΛΟΣ 4 Η ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ 27-28 ΙΟΥΛΙΟΥ 2019

Στον πυρήνα του σύγχρονου Κέντρου ανθεί η μικρή και μεσαία επιχειρηματικότητα

Η ανασύσταση και η επιστροφή της μεσαίας τάξης είναι προϋπόθεση για την κοινωνική ευμερτία και συνδέεται με την πολιτική επικράτηση του σύγχρονου Κέντρου. Σήμερα το Κέντρο δεν είναι αντιδεξιό, δημογωγικό και κρατικίστικο όπως το Κέντρο του Μεταπολέμου, αλλά ο πολιτικός χώρος της αντιδικαστικής μετριότητας, της συνεργασίας δημόσιου - ιδιωτικού τομέα και της εξωστρεφούς παραγωγικής ανάπτυξης με αναδιανομή. Το «υπόδειγμα ΣΥΡΙΖΑ» που εφαρμόστηκε τα τελευταία χρόνια βρίσκεται πλέον σε αποδρομή. Η αντίληψη ότι η εναπομείνουσα μεσαία τάξη γίνεται αιμοδοτής και τροφοδοτής μιας φτωχοποιούμενης και κρατικά επιδοτούμενης πολιτικής πελατείας, αποδείχθηκε ότι σε βάθος χρόνου λειτουργεί ως βάρος των πλέον αδυνάμων.

Η ταχεία ανασύσταση της μεσαίας τάξης θα έρθε μέσα από ένα κράτος που δεν θα ανήκει στο κόμμα, με δυναμική, καινοτομία και μη παρασιτική επιχειρηματικότητα, με μικρές επαναστάσεις σε όλους τους τομείς. Για να το πετύχει αυτό η επόμενη κυβέρνηση ή θα στραφεί προς το Κέντρο και θα υπηρετήσει τη Φιλελεύθερη Δημοκρατία ή θα οδηγηθεί με πάλι σε αδιέξοδα. Σε αυτό το περιβάλλον η άνηση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων με τις εκατοντάδες χιλιάδες εργαζομένους, τις δορυφορικές υπηρεσίες γύρω από αυτές και, κυρίως, η αλληλοτροφοδότηση με τον τεράστιο εκπαιδευτικό τομέα της χώρας, είναι ο κορμός για την ανάπτυξη της μεσαίας τάξης. Το παρόν και το μέλλον όλων αυτών των επιχειρήσεων περνά μέσα από τον ψηφιακό μετασχηματισμό τους και την ευθυγράμμιση με τις απαιτήσεις της εποχής.

Η Άννα Διαμαντοπούλου είναι πρόεδρος του Δικτύου για τη Μεταρρύθμιση, πρώην επίτροπος και πρώην υπουργός

Η μεσαία τάξη χθες και αύριο

Η δημιουργία συνθηκών για ισχυρή μεσαία τάξη είναι συνώνυμη με την ανάπτυξη της χώρας. Αυτή όμως δεν μπορεί να στηριχτεί στους όρους των τελευταίων δεκαετιών. Η ευμερτία είχε στηριχθεί σε μεγάλο βαθμό σε αυξανόμενο δανεισμό, όχι τόσο ιδιωτικό όσο του κράτους και δορυφορικές ή παρασιτικές σχέσεις με τον δημόσιο τομέα. Μεγάλο μέρος της μεσαίας τάξης συνεισέφερε στη μεγέθυνση της οικονομίας με επενδύσεις, κυρίως όμως σε κατοικία και την εκπαίδευση της νέας γενιάς. Αυτές ήταν επιθυμητές, όσο και ορθολογικές για το κάθε νοικοκυριό. Ελειψε, όμως, η κατεύθυνση αποσταμεύσεων και εργασίας σε δραστηριότητες που θα υποστήριζαν τη δημιουργία ανταγωνιστικών επιχειρήσεων. Ταυτόχρονα, εμβληματικά επαγγέλματα της μεσαίας τάξης οδηγήθηκαν για την ενόχληση της ευμερτίας τους σε λειτουργία στο άτιπο κομμάτι της οικονομίας, υποσκάπτοντας έτσι ακόμη περισσότερο τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της όσο και το δημόσιο ταμείο. Πλέον, το στοίχημα είναι η συστηματική ενόχληση της μεσαίας τάξης, αλλά με βάση ένα σύστημα εκπαίδευσης που θα εγγυάται γνώση και κοινωνικά κινητικότητα, και ένα κράτος που θα προσφέρει ασφάλεια για όσους εργάζονται και επιχειρούν.

Ο Νίκος Βέττας είναι γενικός διευθυντής του IOBE και καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Μικρομεσαίες επιχειρήσεις... από εδώ ως το μέλλον

Η Ελλάδα πέρασε τη βαθύτερη και μακρύτερη κρίση που καταγράφηκε στον δυτικό κόσμο, από την οποία βγαίνει χωρίς ουσιαστικές αλλαγές επί τα βελτίω στη δομή της οικονομίας. Η παραγωγή των ΜΜΕ, που αποτελούν την επιχειρηματική εικόνα της μεσαίας τάξης, μειώθηκε και μετατοπίστηκε σε προϊόντα χαμηλότερης προστιθέμενης αξίας, ο επενδυτικός ρυθμός αδυνάτισε, η έρευνα και η ανάπτυξη έμειναν πρακτικά στο μηδέν και ένα μεγάλο μέρος του διανοητικού κεφαλαίου ή αργεί ή έφυγε στο εξωτερικό.

Εν τω μεταξύ κινούμεθα προς μία νέα παγκόσμια ισορροπία κτισμένη γύρω από την ψηφιοποίηση και τις εφαρμογές τεχνολογίας.

Στον αγώνα του e-everything η Ελλάδα υστερεί και οι ΜΜΕ βρίσκονται τρεις με τέσσερις γενιές τεχνολογίας πίσω από τον διεθνή ανταγωνισμό τους. Οι ΜΜΕ οφείλουν να κινησιοποιηθούν, αλλά δεν μπορούν ξαφνικά να επιταχύνουν. Χρειάζονται ένα επενδυτικό κύμα στις φυσικές και τις «μαλακές» υποδομές, κίνητρα για αύξηση του μεγέθους τους και εμπάθουσης των επιχειρηματικών συνεργασιών, μηχανισμούς χρηματοδότησης πολλών σταδίων για start ups και ουσιαστική ζεύξη της παιδείας και της έρευνας με την παραγωγή. Η μεγαλύτερη αντίσταση σ' αυτές τις παρεμβάσεις προέρχεται από τη νοοτροπία μας: χαμηλό επίπεδο επιχειρηματικής κινησιοποίησης, απουσία σχεδιασμού, συγκεντρωτικές δομές και εμμονή στα κεκτημένα. Η πετυχημένη παρουσία της χώρας στην e-εποχή περνάει μέσα από την αλλαγή κουλτούρας, που δυστυχώς η κρίση άφησε άθικτη.

Ο Κώστας Μητρόπουλος είναι εντεταλμένος σύμβουλος της PwC Ελλάδας

Οι τεχνολογικές καινοτομίες σύμμαχοι

Αναζητώντας τον ορισμό της μεσαίας τάξης, συναντά κανείς διαφορετικές εκδοχές και οπτικές γωνίες. Φαίνεται όμως πως η μεσαία τάξη και η μικρομεσαία επιχείρηση στην Ελλάδα έχουν κάποια κοινά: και οι δύο εκπροσωπούν το μεγαλύτερο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας και επιχειρηματικότητας, ενώ βίωσαν απότομα και σε έντονο βαθμό τα αποτελέσματα της οικονομικής κρίσης. Σήμερα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν έναν επιπλέον σύμμαχο για την ανάπτυξή τους: τις τεχνολογικές καινοτομίες που φέρνει η 4η βιομηχανική επανάσταση. Ηδη υπάρχουν παραδείγματα ελληνικών εταιρειών που παράγουν και αξιοποιούν καινοτομίες σημειώνοντας άλματα προόδου. Η τεχνολογία άλλωστε δεν είναι μια αφηρημένη έννοια: είναι ένας σημαντικός παράγοντας ανταγωνιστικότητας που προσφέρει ορατές βελτιώσεις στο βιωτικό μας επίπεδο. Είναι γεγονός πως το επιχειρείν στην Ελλάδα συνεχίζει να μαστίζεται από υψηλή φορολογία, γραφειοκρατία, πολιτική αστάθεια. Ακόμη και σε αυτό το δυσμενές περιβάλλον, η Ελλάδα έχει να παρουσιάσει επιτυχίες. Μπορούμε περισσότερα. Βρισκόμαστε σε ένα σημαντικό σταυροδρόμι όπου δημόσιοι φορείς, ιδιωτικός τομέας και πολίτες πρέπει να δουλέψουν μαζί και με κοινό όραμα, αφού ο καθένας μας έχει τον δικό του ρόλο στην πρόοδο.

Η Ζήνα Μαυροειδή είναι διευθύνουσα σύμβουλος στο e-fresh.gr



Κοινωνική κινητικότητα στην Ελλάδα της κρίσης

Είναι γεγονός ότι η ελληνική χρηματοοικονομική κρίση δεν βιώθηκε ομοιόμορφα από όλες τις κοινωνικές ομάδες. Η έρευνα της διαNEOσις, η οποία διεξήχθη υπό τον συντονισμό του καθ. Ματθαγγάλη, χαρτογραφεί τις κοινωνικές συνέπειες της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα και καταρρίπτει διάφορους μύθους που επικρατούν εσφαλμένα στον δημόσιο διάλογο, προτείνοντας παράλληλα λύσεις για την αποκατάσταση των κοινωνικών ανισορροπιών που αυτή γέννησε. Μεταξύ του 2009 και του 2014 υπήρξε μια καθίζηση του βιοτικού επιπέδου των Ελλήνων, καθώς το εισόδημα των νοικοκυριών μειώθηκε κατά 42%, με τη μέση μείωση του μηνιαίου εισοδήματος να ανέρχεται στα € 513. Αξίζει να τονιστεί ότι οι μεγάλοι χαμένοι της κρίσης ήταν οι νέοι (18-29) και ότι

οι συνταξιούχοι και ότι ο σχετικός κίνδυνος φτώχειας των παιδιών αυξήθηκε, ενώ των ηλικιωμένων μειώθηκε. Ακόμη, η Ελλάδα έχει σχετικά υψηλό επίπεδο διαγενεακής κινητικότητας, που παραμένει στην ισόπλητα ευκαιριών, από ό,τι θα περίμενε κανείς με βάση το επίπεδο εισοδηματικής ανισότητας.

Η Φαίη Μακωντάνου είναι research analyst στην διαNEOσις